

Số: /SYT-NVY

Thanh Hóa, ngày tháng 9 năm 2023

V/v tăng cường thực hiện các biện pháp
phòng và điều trị bệnh đau mắt đỏ

Kính gửi:

KHẨN

- Sở Giáo dục và Đào tạo;
- Sở Thông tin và Truyền thông;
- UBND các huyện, thị xã, thành phố;
- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh;
- Trung tâm Y tế các huyện, thị xã, thành phố;
- Các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trên địa bàn tỉnh.

Hiện nay, tình hình bệnh đau mắt đỏ (viêm kết mạc cấp) đang có chiều hướng gia tăng trên cả nước, đặc biệt tại các tỉnh/thành phố: Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh, Đà Nẵng, Hải Phòng.... Tại Thanh Hóa, theo báo cáo của Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh, tính đến ngày 21/9/2023 trên địa bàn tỉnh có 10.433 trường hợp viêm kết mạc cấp khám và điều trị tại các cơ sở y tế trên địa bàn tỉnh. Các trường hợp mắc bệnh đau mắt đỏ có chiều hướng ngày càng gia tăng tại các trường học trên địa bàn tỉnh.

Để tăng cường thực hiện các biện pháp kiểm soát, phòng, chống, thu dung điều trị bệnh đau mắt đỏ, Sở Y tế kính đề nghị các đơn vị phối hợp thực hiện một số nội dung sau:

1. Sở Giáo dục và Đào tạo

Chỉ đạo các cơ sở giáo dục trên địa bàn thực hiện các biện pháp phòng bệnh đau mắt đỏ trong nhà trường và thông báo ngay cho các đơn vị y tế dự phòng trên địa bàn (Trung tâm Kiểm soát bệnh tật, Trung tâm Y tế, Trạm Y tế) khi phát hiện học sinh mắc bệnh để triển khai xử lý ổ dịch sớm, triệt để; các trường mầm non, mẫu giáo cần đảm bảo vệ sinh trường học, tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn cho phụ huynh về các biện pháp phòng bệnh đau mắt đỏ.

2. Sở Thông tin và Truyền thông

Đôn đốc các cơ quan báo chí truyền thông, chỉ đạo hệ thống thông tin cơ sở tăng cường đăng tải các tin, bài tuyên truyền về bệnh đau mắt đỏ để người dân hiểu được nguyên nhân, đường lây và các biện pháp phòng bệnh tại cộng đồng; thường xuyên phát các thông điệp, khuyến cáo cộng đồng trên phương tiện thông tin đại chúng về các biện pháp phòng bệnh đau mắt đỏ của Bộ Y tế.

3. UBND các huyện, thị xã, thành phố

- Chỉ đạo tăng cường công tác truyền thông phòng, chống bệnh đau mắt đỏ của Bộ Y tế tại cộng đồng, nhất là tại các cơ sở giáo dục, mầm non, mẫu giáo, nhóm trẻ gia đình, cơ sở trông giữ trẻ trên địa bàn.

- Chỉ đạo Phòng Y tế, Phòng Giáo dục và Đào tạo, các lực lượng địa phương phối hợp với cơ quan y tế tăng cường công tác hướng dẫn, hỗ trợ, kiểm tra, giám sát việc thực hiện các biện pháp phòng, chống bệnh đau mắt đỏ.

4. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh

- Chỉ đạo, hướng dẫn về mặt chuyên môn trong công tác giám sát, điều tra, xử lý ca bệnh, ổ dịch đau mắt đỏ, tăng cường giám sát, phát hiện sớm và xử lý kịp thời các ổ dịch bệnh đau mắt đỏ trên địa bàn.

- Ban hành các văn bản hướng dẫn triển khai các biện pháp chống lây nhiễm tại nhà trẻ, trường học, cơ quan, xí nghiệp và cộng đồng.

- Truyền thông bằng nhiều hình thức, phương tiện, nội dung để người dân tiếp cận được thông tin, hiểu biết các biện pháp phòng, chống bệnh đau mắt đỏ để chủ động thực hiện, bảo vệ sức khỏe gia đình và cộng đồng.

- Thường xuyên, chủ động theo dõi, đánh giá tình hình bệnh đau mắt đỏ, trong trường hợp cần thiết, khẩn trương tham mưu Sở Y tế triển khai các biện pháp kiểm soát, phòng, chống bệnh đau mắt đỏ hiệu quả trên địa bàn tỉnh.

5. Trung tâm Y tế các huyện, thị xã, thành phố

- Tham mưu UBND các huyện, thị xã, thành phố chỉ đạo tăng cường triển khai các biện pháp phòng chống dịch bệnh đau mắt đỏ trên địa bàn, không để dịch lan rộng, kéo dài.

- Phối hợp với các đơn vị có liên quan triển khai tuyên truyền về các biện pháp phòng chống bệnh đau mắt đỏ tại cộng đồng, nội dung tuyên truyền cần chú trọng vào việc khuyến cáo người dân các biện pháp phòng chống dịch.

- Chỉ đạo, hướng dẫn, giám sát các Trạm Y tế trong công tác kiểm soát, xử lý, phòng, chống bệnh đau mắt đỏ, tăng cường công tác truyền thông, hướng dẫn, giáo dục sức khỏe tại cộng đồng để phòng, chống hiệu quả bệnh đau mắt đỏ.

- Giám sát các bệnh viện và phòng khám tư nhân trên địa bàn, kịp thời báo cáo, đề xuất xử lý để đảm bảo công tác hiệu quả thông tin, báo cáo, xử lý, phòng, chống dịch bệnh.

6. Các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trên địa bàn tỉnh

- Chuẩn bị đầy đủ các điều kiện và tổ chức tốt việc khám, phát hiện, tư vấn, điều trị bệnh đau mắt đỏ; dự trữ vật tư, hóa chất, thuốc thiết yếu phục vụ

chẩn đoán và điều trị; tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn người bệnh và người dân hiểu rõ đường lây truyền và biết cách phòng, chống bệnh đau mắt đỏ; tăng cường công tác kiểm soát nhiễm khuẩn bệnh viện theo đúng quy định của Bộ Y tế.

- Cập nhật các phát đồ điều trị mới nhất của Bộ Y tế về bệnh đau mắt đỏ, tích cực công tác khám bệnh, chữa bệnh, hội chẩn, chuyên tuyến theo quy định; hạn chế đến mức thấp nhất biến chứng nặng liên quan đến bệnh đau mắt đỏ.

- Giao Bệnh viện Mắt chủ trì, phối hợp với Bệnh viện Nhi khẩn trương xây dựng kế hoạch tổ chức tập huấn chẩn đoán, điều trị bệnh đau mắt đỏ đối với các Bệnh viện công lập và ngoài công lập, Trung tâm Y tế các huyện, thị xã, thành phố trên địa bàn tỉnh (có thể tổ chức tập huấn theo hình thức online bằng các ứng dụng trực tuyến).

- Báo cáo các ca bệnh mới mắc tại đơn vị về Trung tâm Y tế huyện, thị xã, thành phố để tổng hợp theo quy định. Trong quá trình thực hiện đảm bảo báo cáo, chia sẻ thông tin chính xác và kịp thời.

- Báo cáo, đề xuất Sở Y tế xử lý khi xảy ra tình trạng quá tải và các vấn đề liên quan khác trong quá trình thu dung, điều trị bệnh nhân đau mắt đỏ.

Sở Y tế kính đề nghị Sở Giáo dục và Đào tạo, Sở Thông tin và Truyền thông, UBND các huyện, thị xã, thành phố phối hợp; yêu cầu các đơn vị y tế khẩn trương triển khai thực hiện; kịp thời báo cáo, đề xuất Sở Y tế xử lý những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện để đảm bảo hiệu quả công tác phòng, chống bệnh đau mắt đỏ./.

(đính kèm Phụ lục Hướng dẫn phòng bệnh đau mắt đỏ)

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Tỉnh ủy, UBND tỉnh (để báo cáo);
- Website Sở Y tế;
- Lưu: VT, NVYhtm

Q. GIÁM ĐỐC

Nguyễn Bá Cẩn

Phụ lục
CÁCH PHÒNG BỆNH ĐAU MẮT ĐỎ (HƯỚNG DẪN CỦA BỘ Y TẾ)
(Đính kèm Công văn số /SYT-NVY ngày /9/2023 của Sở Y tế)

Đau mắt đỏ (hay còn gọi là viêm kết mạc) là tình trạng nhiễm trùng mắt, thường gặp do vi khuẩn hoặc vi rút gây ra hoặc do phản ứng dị ứng, với triệu chứng đặc trưng là đỏ mắt. Bệnh thường khởi phát đột ngột, lúc đầu ở một mắt sau lan sang mắt bên kia. Bệnh đau mắt đỏ rất dễ mắc, dễ lây lan trong cộng đồng và gây thành dịch. Cho đến nay chưa có vắc xin phòng bệnh, chưa có thuốc điều trị đặc hiệu và những người bị đau mắt đỏ rồi vẫn có thể bị nhiễm lại chỉ sau vài tháng khỏi bệnh.

Nguyên nhân chủ yếu của bệnh đau mắt đỏ là do vi rút Adenovirus, hoặc do vi khuẩn như liên cầu, tụ cầu, phế cầu gây ra. Bệnh thường gặp vào mùa hè đến cuối mùa thu, khi thời tiết từ nắng nóng chuyển sang mưa, độ ẩm không khí cao, khi giao mùa... là những thời điểm mà cơ thể con người, nhất là những người nhạy cảm với thời tiết dễ bị mệt mỏi, hệ thống miễn dịch yếu nên dễ bị nhiễm bệnh. Bên cạnh đó, môi trường nhiều khói bụi, điều kiện vệ sinh kém, sử dụng nguồn nước ô nhiễm, dùng chung đồ dùng sinh hoạt như khăn mặt, gối... cũng là điều kiện thuận lợi cho bệnh phát triển và bùng phát thành dịch.

Triệu chứng của bệnh đau mắt đỏ:

Bệnh đau mắt đỏ được biểu hiện chính bằng mắt đỏ và có ghèn. Người bệnh thường đỏ một mắt trước, sau đó lan sang mắt thứ hai. Triệu chứng thường gặp là người bị bệnh cảm thấy khó chịu ở mắt, sau đó cộm như có cát trong mắt, mắt nhiều dử, buổi sáng ngủ dậy hai mắt khó mở do nhiều dử dính chặt, dử mắt có thể có màu xanh hoặc màu vàng tùy tác nhân gây bệnh. Mi mắt sưng nề, mọng, mắt đỏ (do cương tụ mạch máu), đau nhức, nổi cộm, chảy nước mắt. Một số trường hợp viêm kết mạc có giả mạc (giả mạc là lớp màng dai trắng khi lật mi lên mới thấy) thường lâu khỏi hơn các trường hợp khác. Khi bị đau mắt đỏ, người bệnh cũng có thể có thêm các triệu chứng như mệt mỏi, sốt nhẹ, đau họng, ho, xuất hiện hạch ở tai.

Thông thường người bệnh vẫn nhìn thấy bình thường, thị lực không bị suy giảm nhưng nếu để bệnh nặng, mắt người bệnh có thể bị phù đỏ, có màng trong mắt, xuất huyết dưới kết mạc... thì hậu quả sẽ lớn hơn.

Đường lây bệnh:

Bệnh đau mắt đỏ có thể lây qua:

- Tiếp xúc trực tiếp với người bị bệnh qua đường hô hấp, nước mắt, nước bọt, bắt tay, đặc biệt nước mắt người bệnh là nơi chứa rất nhiều vi rút.

- Cầm, nắm, chạm vào những vật dụng nhiễm nguồn bệnh như tay nắm cửa, nút bấm cầu thang, điện thoại; đồ vật, đồ dùng cá nhân của người bệnh như khăn mặt, chậu rửa mặt... Dùng chung đồ dùng sinh hoạt như khăn mặt, gối.

- Sử dụng nguồn nước bị nhiễm mầm bệnh như ao, hồ, bể bơi.

- Thói quen hay dụi mắt, sờ vào mũi, vào miệng.
- Bệnh viện, công sở, lớp học, nơi làm việc, nơi công cộng, trên xe buýt, tàu hỏa, máy bay... những nơi có mật độ người đông, cự ly gần rất dễ lây bệnh.

Cách phòng bệnh đau mắt đỏ:

Đau mắt đỏ tuy là một bệnh cấp tính, triệu chứng rầm rộ, dễ lây nhưng thường lành tính, ít để lại di chứng, tuy nhiên bệnh thường gây ảnh hưởng nhiều đến sinh hoạt, học tập và lao động, và có không ít trường hợp bệnh kéo dài, gây biến chứng ảnh hưởng đến thị lực sau này nên mọi người cần có ý thức phòng bệnh tốt và cần được xử trí kịp thời khi mắc bệnh.

Mầm bệnh có khả năng sống ở môi trường bình thường trong vài ngày và người bệnh vẫn có thể là nguồn lây bệnh sau khi đã khỏi bệnh một tuần. Vì vậy, cách phòng bệnh tốt nhất là thực hiện triệt để các biện pháp vệ sinh và cách ly với người bệnh. Các biện pháp cụ thể mọi người cần thực hiện như sau:

Khi không có dịch:

- Luôn đảm bảo vệ sinh cá nhân, thường xuyên rửa tay bằng xà phòng và nước sạch.
- Dùng riêng khăn, gối, chậu rửa mặt.
- Giặt sạch khăn mặt bằng xà phòng và nước sạch, phơi khăn ngoài nắng hàng ngày.
- Không dùng tay dụi mắt.

Khi đang có dịch đau mắt đỏ:

Ngoài việc luôn thực hiện các biện pháp trên, cần lưu ý thực hiện thêm các biện pháp sau:

- Rửa tay bằng xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn.
- Rửa mắt hàng ngày bằng nước muối sinh lý (nước muối 0,9%), ngày ít nhất 3 lần vào các buổi sáng, trưa, tối.
- Không dùng chung thuốc nhỏ mắt, không dùng chung đồ đạc với người đau mắt.
- Hạn chế tiếp xúc với người bị đau mắt.
- Hạn chế đến những nơi đông người đặc biệt là những nơi có nhiều mầm bệnh như bệnh viện...
- Hạn chế sử dụng các nguồn nước bị ô nhiễm, hạn chế đi bơi.

Cách xử trí khi có người bị bệnh hoặc nghi bị bệnh đau mắt đỏ:

- Người bệnh cần được nghỉ ngơi, cách ly, dùng thuốc theo đơn của thầy thuốc. **Không tự ý mua thuốc nhỏ mắt.** Không dùng thuốc nhỏ mắt của người khác.

- Lau rửa ghèn, dử mắt ít nhất 2 lần một ngày bằng khăn giấy ẩm hoặc bông, lau xong vứt bỏ khăn, không sử dụng lại.
- Không tra vào mắt lành thuốc nhỏ của mắt đang bị nhiễm khuẩn.
- Tránh khói bụi, đeo kính mát cho mắt.
- Những trẻ em bị bệnh nên nghỉ học, không đưa trẻ đến trường hoặc những nơi đông người trong thời gian bị bệnh.
- Khi trẻ bị đau mắt, thông thường sẽ bị 1 bên mắt trước, bố mẹ và người nhà cần chăm sóc trẻ thật cẩn thận, để tránh nhiễm bệnh cho mắt còn lại. Cho trẻ nằm nghiêng một bên, nhỏ mắt rồi dùng gạc y tế lau ngay ghèn, dử và nước mắt chảy ra (làm tương tự đối với người lớn).
- Tránh ôm ấp khi trẻ em bị bệnh, ngủ riêng.
- Trước và sau khi vệ sinh mắt, nhỏ mắt, cần rửa tay thật sạch bằng xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn.
- Không đắp các loại lá vào mắt như là trà, lá dâu...
- Khi có dấu hiệu của bệnh đau mắt đỏ phải đến cơ sở y tế để khám, được tư vấn và điều trị.